

MAGYAR NÉP

KÉPES-HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 6 pengő félévre 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Külföldre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Vissza a testvéri közösségbe!

A miniszterelnök ama kijelentése, hogy a kormány a külföldi magyarság hazatelepítését sürgős feladatnak tekintheti, méltán keltett nagy örömet a közvéleményben. A megnövekedett faji harcban minden magyarra szükség van s mi, akik viszontagságos történetünk alatt annyi életet áldoztunk nemcsak a magunk, hanem Európa védelmében, jogosan kívánjuk, hogy a szétszórt, elvándorolt magyarság újra visszatérjen a haza földjére és részt vegyen a nemzet jövője feladatainak, fényes küldetésének munkálásában.

Szívesen vettük tudomásul, hogy első sorban azoknak a véreinknek a hazatelepítése fog megtörténni, akiknek nemzeti megmaradását nagyobb veszély fenyegeti. Itt főként a regáti magyarokra kell gondolnunk, akiket a lelki nyomorításnak minden eszközzel igyekeznek nemzeti mivoltukból kiforgatni.

Nagy és értékes magyar tömegek megmentéséről van szó! A regáti magyarság lélekszámát a városokba és ipartelegekre irányuló újabbkori kivándorlás is sajnálatosan megnövelte. Ezek azonban többnyire jövőmenő, évszakonként keresetre járó iparos és munkás emberek, akik abban a helyzetben vannak, hogy a maguk erején is meg tudják oldani a végleges hazaszállítást. Bár ezek közül sokat leporlaszt a nemzet testéről a kenyérszerzés gondja, mégis megvan az a lehetőség, hogy a java és többsége az itthon kínálkozó munkában végképpen itthon maradjon.

De nekünk más népi követeléseink is vannak Romániával szemben. Erdélyi testvéreinket, akik odaát maradtak, nem is említjük itt, mert azoknak ügye más számvetés alá tartozik. Ellenben ott vannak a moldvai és bu-

kovinai magyarok tömegei. Ezeket tán a honfoglalás óta tartja az a mostoha föld, ám a hosszú évszázadnak leggonoszabb elnyomása, a történelmi csapásoknak legsúlyosabb megpróbáltatásai sem tudták kiforgatni magyarságukból.

Moldvai magyar legények.

A mostani idők hangulata közöttük is megteremtette a lelki ébredést: ma a moldvai magyarságnak legelárvultabb falvaiban is fölébredt az édesanyéhoz: a magyar nemzet-hez való vágyakozás! Micsoda erőgyarapodás volna számunkra, ha ezt a vágyakozást, amint a miniszterelnök igéri, teljesedésbe vihetnénk! Két-háromszázezer magyar él a Kárpátokon túl, tehát körülbelül annyi, mint Udvarhely- és Háromszék megyékben együttvéve. Nyelvi készségük nem mind egyforma, de ott is, ahol a lélekrabló politika megfosztotta őket magyar beszédjüktől, a vér szava hevesen kiált és az anyanemzet kebelére való visszatérést követeli.

A miniszterelnök ígéretében bízva, mindnyájunknak támogatnunk kell a moldvai és bukovinai magyarság visszatelepítésének ügyét! Erre a kötelességre az országunkban folyó eseményekből is példát és ösztönzést meríthetünk. A mi nemzetiségünk éppen ezekben az időkben megkapták azokat a jogokat, amelyek az anyanemzethez való simulást külső vonásokban is lehetővé teszik. A faji eszmék győzelme százezreket

szerkesztő le a magyarság testéről, olyanokat, akik évszázadokon át melegek és erősödtek a magyar haza kebelén. De sietve kapcsolódnak vérrokonainkhoz, mert hívja őket az új idők szelleme! Mi ezeket a veszteségeket a legtermészetesebb úton pótolhatjuk, úgy tudniillik, ha külföldi testvéreinket mi is hazahívjuk és a küzdő sorba állítjuk.

MAGYAR KÖZÉLET.

A költségvetés tárgyalása során a miniszterek sorra beszámolnak azokról az eseményekről, amelyek tárcájuk körében egy éven át történtek s egyúttal ismertetik jövőre vonatkozó terveiket. A miniszteri megnyilatkozások tehát a legjobb tájékoztatást nyújtják az ország helyzetéről.

Egy millió ipari munkás. Varga József iparügyi miniszter sok örvendetes jelenségről emlékezett meg beszámolójában. Az elmúlt költségvetési évben ipari termelésünk tíz százalékkal emelkedett. Elsősorban természetesen a fegyverkezést szolgáló vas- és gépipar termelése fokozódott, de az építőipari gyártmányok is nagy forgalmat eredményeztek. Legbeszédesebb bizonyíték a termelés fokozódása mellett az ipari munkások számának föltűnő megnövekedése. 1940 júniusának végén egyedül a trianoni területen 845.000 munkást foglalkoztatott a gyár- és kézműipar, tehát 76.000-rel többet, mint egy évvel azelőtt. Az ipari magántisztviselők száma szintén emelkedett 6 százalékkal. Ha már most ehhez hozzászámítjuk a Felvidéken, a Kárpátalján és Erdélyben dolgozó több mint százezer munkást, akkor kiderül, hogy mai ipari termelésünk együttvéve csaknem egymillió munkást foglalkoztat.

A háborús idők következménye, hogy Magyarország az elmúlt évben kevesebb ipari cikket tudott külföldre vinni, mint az előző években. Viszont örvendetes körülmény, hogy az ipari behozatal is nagy mértékben csökkent. Magyarország mindinkább el fogja látni magát ipari termékekkel.

A csendőrök és rendőrök dícsérete. A belügyi költségvetés kapcsán Keresztes-Fischer Ferenc miniszter több javaslatot ismertetett, amelyek a közigazgatás fejlesztését célozzák, másfelől pedig arra irányulnak, hogy a háború és rossz termés nehéz körülményein a lakosságot átsegítsék. A közegészségügy terén igen fájdalmas helyzetben van a kórházak ügye. Ez óriási költségeket okoz, mert Erdélyben egyetlenegy kivételével az összes kórházak rosszabb állapotban vannak, mint huszonnégy évvel ezelőtt voltak.

A biztonsági szolgálat terén az a helyzet, hogy a csendőrség és rendőrség elsőrendűen végzi feladatát.

A miniszter eme megállapítását különösen az erdélyi magyar falvak népe fogja örömmel tudomásul venni, amely alig várta, hogy a megvesztegethető, zsaroló, gyarló román csendőrséget a nagyszerű magyar csendőrség váltsa föl.

A földművelésügyi költségvetés sok biztatást tartalmaz. Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter az utóbbi hetek folyamán Erdélyben is több alkalommal foglalkozott terveivel. Ezeket képviselőházi beszédében is föltárja. Az erdélyi gazdákat nemesített velőmaggal kívánja ellátni, az állattenyésztés javítására pedig kétezer fajlovat oszt ki Erdélyben. De az állattenyésztés érdekében a takarmány termelést is fokozni akarja, tekintélyes összeget állított be kiscgazdák állítóinak korszerű átalakítására. Az értékesítést Erdélyben a Hangya fogja végezni. A magyar gabonakereskedelemből sikerült a zsidókat kiszorítani.

Foglalkozott az árvízokozta károkkal és a folyók hajózhatóvá tételével. Megemlítette, hogy az időr nem annyira az áradások, mint inkább a belvizek okoztak súlyos károkat. A belvizek levezetésére kellő összeget irányzott elő: 23 millió pengő áll rendelkezésre.

A miniszter ezután általános helyeslés közben jelentette be, hogy 1939 óta 80.000 katasztrális holdat biztosított földbirtokpolitika céljaira. A zsidótulajdonban levő birtokokat mind nagyobb mértékben akarja igénybevenni.

Az adatok szerint január 1-ig 51.000 kat. holdat tud ilyen módon a magyar kisemberek számára biztosítani. Új közlekek és tanyák létesítése elsőrendű feladat. A mai földbirtokpolitikánk ütemét fokozni akarja. Előreláthatólag 120.000 kat. hold az a terület, amelyet január elsejéig földbirtokpolitikai célokra biztosítani tud.

Foglalkozott végezetül a munkabérek kérdésével és megemlítette, hogy a családi munkabér bevezetése tanulmányozni fogja.

— A törvényes és pénzügyi kereteken belül — fejezte be hatalmas beszédét a földművelésügyi miniszter — a magyar nép megerősítését és a magyar föld termőképességének fokozását kívánja szolgálni ez a költségvetés.

Uj főispánok. A polgári közigazgatás bevezetésével megtörtént a főispánok kinevezése is. A visszatért területek egyes részein a vármegyék területeit újjárendezték, illikőleg a régi alapokon osztották föl.

A kormányzó Péchy Miklós Szabolcsot Bereg megye, Kölcsey Ferenc képviselőt Szatmármegye és Szatmárnémeti város, Siménfalvy Árpád Ung megye és Ungvár város főispáni állásában való meghagyása mellett Ugo csamegye, Jurka Flavius Maramaros megye, Jósika János bárót Szilágymegye, Bethlen Béla grófot Beszterce-Naszód- és Szolnok-Doboka megyék, Inczedy Joksmann Ödönt Kolozsmegye és Kolozsvár város, Tholdalagi Mihály gróf képviselőt Maros-Tordamegye és Marosvásárhely város, Mikó Lászlót Udvarhelymegye, László Dezsőt Csikmegye, Apor Péter bárót Háromszék, Hlatky Endrét Nagyvárad, Molnár Imrét Csongrádmegye és Cziffra Kálmánt Biharmegye főispánjává nevezte ki.

Készülőben az erdélyi földbirtokpolitikai bizottság adatgyűjtése. Az erdélyrészi képviselők legutóbbi kolozsvári tanácskozásán, amelyen gróf Teleki Pál miniszterelnök is résztvett, öttagú bizottságot választottak, hogy az a visszacsatolt erdélyi területek földbirtokpolitikai kérdéseire előterjesztést tegyen. Szükségessé vált azonban a visszacsatolt területeken a birtokpolitikai statisztikai felvétel elkészítése. Evégből a bizottság katonai és polgári hatóságok útján a városi és községi hatóságokhoz kérdőíveket bocsátott ki. Ezeket a kérdőíveket kitöltve november 15-ig vissza kellett juttatni. Szükséges ugyanis annak megállapítása, hogy az egyoldalú román földbirtokpolitikai tevékenység alatt milyen román politikai, közrendészeti és egyházi hatóságok, valamint intézmények kaptak magyar tulajdoncsoktól elvett földekből birtokokat, s ezek mekkora területeket foglalnak el. Az erdélyi földbirtokpolitikai bizottság reméli, hogy a statisztikai adatok feldolgozásával ez év végéig elkészül.

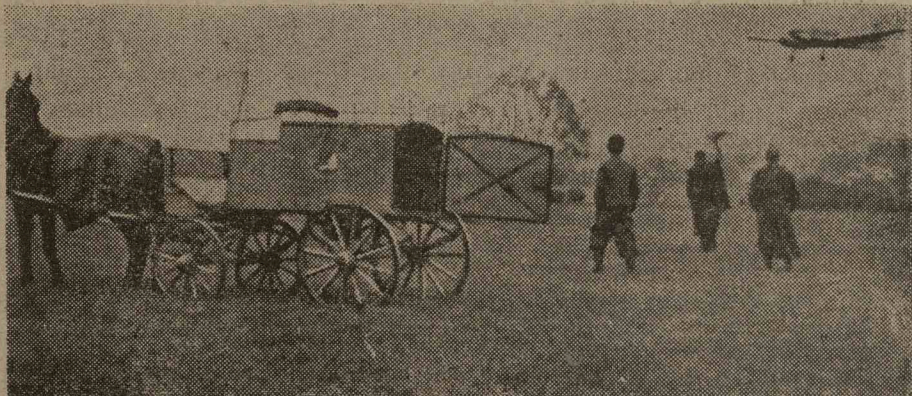

Inczédy-Joksman Ödön főispán.

Az elmúlt nehéz közéleti küzdelmeknek legkiemelkedőbb alakjai közé tartozott Inczédy-Joksman Ödön. Mint ügyvezető-alelnök intézte az Országos Magyar Párt szervező és összefogó munkálatait, nagy érdemekkel nagy népszerűséget szerzett a Dalosszövetség irányításával, hosszú évek óta pedig a katolikus Státus igazgatótanácsának fontos alelnöki tisztét tölti be. Minden munkájában példás buzgóságot és lelkes kitartást tanusított az ügyek iránt, az emberek iránt pedig udvarias volt és jóakaratu. Mint egyéni kiválóságai, mint közéleti tapasztalatai alkalmassá és méltóvá teszik arra, hogy a kormány bizalmának megfelelően Kolozsvár főispáni székét betöltse. Olvasóink és magunk nevében örömmel üdvözljük méltóságában.

A legújabb módszer szerint.

A postaigazgatóság a forgalom gyorsítása végett repülőgépen bonyolítja le a Székelyföld postaforgalmának sürgősebb részét. A kedves hírvivő gépek nagy népszerűségnek örvendenek a Székelyföldön. Képünk a repülőgépet és a rája várakozó postakocsit ábrázolja.

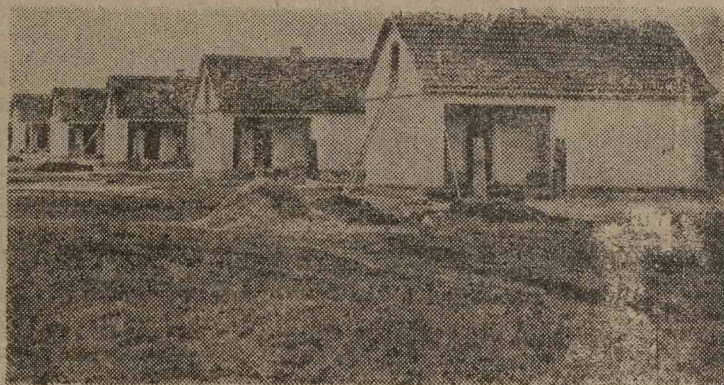

A visszatért vidámság jegyében.

Az etédi fiatalság jól sikerült szüreti mulatságot rendezett, amelynek résztvevői szép székely ruhában jelentek meg. A mulatság különben is a főlzabadulás vidám hangulatában zajlott le.

Az önkéntes adományok fölhasználása.

Az árvíz nagy pusztításait a kormányzat sürgős munkával igyekszik helyrehozni azokból az összegekből, amik gyűjtés útján folytak be. A múlt hetekben több vármegyében adták át a lakósnak az újraépített házakat. Ezek amint képünk mutatja, nagyon jó móddal épültek.

Mit jelent Magyarország csatlakozása a háromhatalmi egyezményhez?

A tengelyhatalmak nemcsak harcászatiilag, hanem diplomáciai téren is újabb és újabb meglepetésekkel szolgálnak. Az őszi hónapok beálltával valósággal diplomáciai pergőtűzet indítottak Anglia és a vele rokonszenvező demokrata államok ellen. Még a háboru befejezése előtt meg akarják teremteni Európa új elrendezését. Ebben a diplomáciai láncszemben nagy jelentősége van Magyarország csatlakozásának a háromhatalmi egyezményhez. A múlt héten ugyanis amint arról a napilapok részletesen beszámoltak, Teleki miniszterelnök és Csáky külügyminiszter meghívást kaptak, hogy a Bécsben meginduló diplomáciai tárgyalásokon elsőként vegyenek részt. Ugyanakkor Bécsbe érkeztek Hitler kancellár, Ribbentrop és Ciano külügyminiszterek és Kurusu berlini japán nagykövet. A nagy esemény diplomáciailag már annyira elő volt készítve, hogy a külügyminiszterek rövid tanácskozása után, Magyarország bejelentette a Németország, Olaszország és Japán szövetségéből álló háromhatalmi egyezményhez való csatlakozását. Hitler kancellár Teleki miniszterelnököt előbb teán, majd külön kihallgatáson fogadta s amint a világi lapok eikkeiből megállapítható, a kihallgatáson megbeszéltek mindazokat a kérdéseket, amelyek Magyarországot az új európai elrendeződésben érdeklik.

Mit jelent Magyarország csatlakozása a tengelyhatalmakhoz? — kérdezheti az olvasó. Hiszen eddig is ország-világ tudta, hogy Magyarország az első volt mindig, amely a tengelyhatalmakhoz való rokonérzését s azokkal egy vonalban való haladását minden egyes alkalommal hangoztatta. Magyarország volt az az állam, amely olyan időben merte vállalni az eszmei és diplomáciai csatlakozás kockázatát, amikor még a tengelyhatalmaknak a győzelme nem látszott biztosítotttnak. Tehát miért volt szükség most, hogy ünnepélyes keretek között hivatalosan is bejelentse a csatlakozás tényét. Erre a kérdésre is megadjuk a kívánt feleletet. A tengelyhatalmak nemcsak a harctéren küzdenek, hanem ugyanakkor a diplomácia csataterein is egymásután aratják a legfényesebb diadalaikat. A mostani háboruban bebizonyosodott az angol diplomácia avult rendszerének a csődje s az egész világ megismerte a tengelyhatalmak friss, eleven és egészen újszerű diplomáciájának a forradalmi idők szárnyán

haladó gyorsaságát s eredményes voltát. Anglia ugyanis ki akarta éheztetni a tengelyhatalmakat. Azt hitte, hogy szigorított tenger- és szárazföldi zárlatával megfojtja és kiéhezteti nemcsak a tengelyhatalmakat, hanem mindazokat az államokat, amelyek a tengelyhatalmak mellé csatlakoztak. A német diplomácia gyorsasága azonban mindezt megelőzte, a kiéheztetés fegyverét visszafelé fordította s ma már az a helyzet, hogy Anglia van teljesen körülzárva.

Magyarország csatlakozása egy újabb és egész Európát, sőt az egész világot érdeklő diplomáciai lépés, amely az új Európa kialakításának egyik legfontosabb tényezőjeként szerepel. Közép- és Délkelet-európa csaknem minden állama már számolt a tengelyhatalmak győzelmével és most egy nagy szövetségi rendszer épült ki. Ebbe a szövetségi rendszerbe elsőként az a Magyarország lépett be, amely a multban is mindig a tengelyhatalmak mellett állott és mindenkor tanujelét adta annak, hogy Európa új elrendezésében Magyarországra, mint a legerősebb európai középhatalomra, nagy hivatás vár. Magyarország még a csatlakozás előtt a trianoni szerződés széttépésével bizonyos előnyökhöz jutott, területe meggyarapodott s mostani csatlakozása után a legtöbb európai hatalom számol azzal, hogy a jövőben is a Kárpátok között egy erős dunai államra van szükség, amely az egyensúly szerepét fogja betölteni. Magyarország lépése már csak azért is nagyjelentőségű, mert a három nagyhatalomhoz való csatlakozásoknak újabb láncszemét nyitotta meg. Valószínű, hiszen napok vagy órák kérdése, hogy Bulgária, Szlovákia és Románia is csatlakozni fog a háromhatalmi egyezményhez. Egyelőre még csak Jugoszlávia, Görögország és Törökország helyzete vitás. Tekintettel azonban arra, hogy Oroszország a Németországgal való szerződést újból megerősítette, nem lehet kétséges, hogy ezek az államok is kénytelenek lesznek az angol barátságot felmondani és kénytelenek lesznek számolni a háromhatalom által diktált középeurópai és délkelet-európai helyzettel. Kétségtelenül megállapítható tehát, hogy Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása után hatalmi helyzete és sulya megerősödött és egy újabb lépést tett a szentistváni gondolat megvalósulása felé.

Külföld

Angliában nem szólnak a harangok. Angliában biztonsági okokból megtiltották a harangozást. Közlebről egyik képviselő kérdést intézett a belügyminiszterhez, hogy engedje meg a harangozást. A belügyminiszter arra való hivatkozással, hogy a tiltó okok most is fennállnak, nem teljesítette a kérést.

Oroszországban kevertlisztből készítik a kenyeret. Oroszországban a gyenge buzatermés miatt elrendelték, hogy a kenyeret krumpli hozzákeverésével kell előállítani. A kevert kenyérből hiányzó tápanyagokat és vitaminokat vegyi anyagokkal fogják pótolni.

Görögország nem kap repülőgépeket Amerikától. A görög hadvezetőség repülőgépeket kért az Észak-amerikai Egyesült Államoktól. Az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere nagy rokonszenvvel fogadta a kérést, kijelentette azonban, hogy Görögország igényének kielégítésére csak akkor kerülhet sor, ha az Egyesült Államok kielégítette Anglia szükségletét.

Félmillió kiló bomba. A német véderő főparancsnokság jelentése szerint a német repülők Birmingham angol városra félmillió kiló súlyú bombát zúdítottak. A bombák nagyon sok hadiüzemet és gyárat pusztítottak el. Német tengeralattjárók több hajót elsüllyesztettek.

Olasz internáltak veszedelmes helyzete. Szuezenben az angolok sok olaszt internáltak. Az internáltakat egy benzín és egy lőszerraktár közötti területen helyezték el. Az internáltak többszöri tiltakozására a veszedelmes helyről elvitték őket.

Japán-orosz tárgyalások. Molotov, orosz külügyi népbiztos berlini látogatása érdekes fejleményekhez vezetett. Hír szerint Japán és Oroszország között rövidesen megindulnak a tárgyalások egy támadást kizáró szerződés megkötésére. Ha a szerződés létrejön, ennek az általános világhelyzetre, elsősorban pedig a távolkeleti helyzetre nézve, óriási hatása lesz.

Vagyont Kereshet

Egy jó ötlettel. Vegyen részt a Magyar Divatcsarnok ruhatervezési, népművészeti vagy furlangos ajándék tervezési pályázatán! A díjak összege 5000 P. A pályázaton kizárólag csak erdélyiek vehetnek részt.

Részletes ismertetőt küld a

MAGYAR DIVATCSARNOK

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 70-7F

Anglia támaszpontokat engedett át Amerikának. Anglia Jamaikában, a Bermuda és a Bahama szigetsoportokon tengeri támaszpontokat engedett át az Északamerikai Egyesült Államoknak. Az ügyet szerződéssel szabályozták.

Ribbentrop Moszkvába utazik. Ribbentrop, német birodalmi külügyminiszter rövidesen Moszkvába utazik, hogy visszaadja Molotov, orosz külügyi népbiztos berlini látogatását. A moszkvai látogatása alkalmával fogják nyilvánosságra hozni, hogy mit tárgyaltak Berlinben.

Működhetik Szlovákiában a Magyar Párt. A szlovák minisztertanács engedélyt adott arra, hogy Szlovákiában a Magyar Párt megkezdje működését.

Ellenséges bomba megölte az albán igazságügyminisztert. Az albán igazságügyminiszter hivatalos minőségben a hadműveleti területre utazott. Egy ellenséges bomba eltalálta és megölte.

A távolkeleti helyzet. Svédországból érkezett hírek szerint Japán tárgyalni akar Csang-Kai-Sek kormányával. Kinából származó hírek szerint azonban Csang-Kai-Sek nem hajlandó Japánnal egyezkedni.

Berlinbe utazott a román államvezető. Antonescu, román államvezető olaszországi útja után Németországba látogatott. A román államvezető útjára a nemzetgazdasági miniszter is elkísérte.

Anglia hitelbe kér hadianyagot Amerikától. Johnson szenátor válaszul azoknak a szenátoroknak a fejtegetéseire, akik Anglia megsegítésének fokozását sürgeti, kijelentette, hogy az ország erélyesen szembehelezkedik minden olyan kísérlettel, amely hitelbe akar Angliának hadianyagot eladni és azt amerikai hajókkal akarja Európába szállítani.

Hazug hírek nagy görög zsákmányról. Illetékes római körökben a leghatározottabban megcáfolják az ellenséges propagandának azt az állítását, amely szerint a görögök a legutóbbi napok folyamán óriási mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak volna. Szó sincs arról, hogy a görögök ágyukat, géppuskákat vagy bármiféle más hadianyagot zsákmányoltak.

Az amerikaiak is komolyan látják Anglia helyzetét. Az amerikai újságok részletesen foglalkoznak a német repülőknél Anglia ellen intézett támadásaival. Megállapítják, hogy az angol birodalom helyzete nagyon súlyos. Több újság hangoztatja, hogy nem lehet arra számítani, hogy Amerika megvédi Angliát.

Bulgáriában kizárják a zsidókat a nemzeti életből! A bolgár képviselőház törvényjavaslatot fogadott el, amely a zsidókat kizárja a nemzeti életből. Bulgáriában fel fogják oszlatni az összes szabadkőműves és titkos társaságokat.

Mint ha lakodalomban volnánk.

Bálint József országgyűlési képviselő egy ünnepélyen nagyérdékű beszédet mondott, amelyben az átéltszerű idők hangulatáról azoknak a lelkekben maradt emlékéiről a következő szavakkal emlékezett meg:

— Krisztus is megbocsátott mindenkinek, aki erre méltó volt. De sohasem tudott megbocsátani Judásnak, aki személyén keresztül nemcsak őt, de nemzetét és fajtát is elárulta.

Mi sem bocsátunk meg az árulóknak, akik Judás-ként nemzetüket és fajukat is káromolták. Bérenceknek és renegátoknak nem tudunk és nem is akarunk megbocsátani.

Bálint József ezen szavait a nagyszámú hallgatóság kitörő lelkesedéssel fogadta.

— Isten azokat látogatja meg, akiket szeret — folytatta beszédét. — Minket szeretett és meglátogatott. A szenvedésben összekovácsolt bennünket olyannyira, hogy eltűntek Erdély életében az osztálykülönbségek. De közben el is szegényedtünk. És most, midőn hazatértünk az anyaországhoz, szegények vagyunk. Az anya-

gondozását, mely az „Erdélyért” mozgalomban is oly szépen megmutatkozik, hálás szívvel fogadjuk. De egyben kötelességünk azt is megmondani, hogy mi köszönetadományt nem kérünk. Mi most úgy érezzük és úgy akarjuk érezni magunkat, mint ha lakodalomban volnánk. Holnap azonban már mi viszonzzuk a szíves vendéglátást. Erdély szellemét, kultúráját, összetartását és a székelység nyelvének tisztaságát adjuk cserébe. Viszonzásul azonban jó bánásmódot várunk. Eddig rab-szolgák voltunk, ezután mint testvérek akarunk élni. Igényeljük tehát a kenyeret és az állást fiainknak, mely Erdélyben van.

— Boldogságunkban, nagy ünnepünkben nem feledkezhetünk meg az elszakadt magyar testvéreikről sem. Még igen sokan könnyes szemmel néznek a mi boldogságunkra és várnak minket. Várhatnak is, mert az ézeréves történelem jussán Erdély magyar föld és az igazságnak mindig győzedelmeskednie kellett a történelmi folyamán — fejezte be nagyhatású beszédét Bálint József.

HIREK

Műkedvelők figyelmébe! Kérjék azonnal részletes árjegyzékünket a műkedvelő előadásokra alkalmas hatóságilag engedélyezett színművekről. Kívánatra díjmentesen megküldi: **Minerva Irodalmi Műintézet Kolozsvár, Brassai-utca 5.**

Nemes feladatok előtt. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületre Erdély északi részének az anyaországhoz való visszacsatolása folytán nagy feladatok várnak. Sándor József elnök most szállítja haza Budapestről az EMKE okmányait. Az Egyesület főtitkára egyidejűleg tárgyalásokat folytat az EMKE fővárosi szervezetének vezetésével. A fővárosi szervezet kezeli ugyanis az EMKE vagyonának egy igen tekintélyes részét.

A költségvetést tárgyalja a parlament. A képviselőház folytatólagos ülésében tárgyalta a költségvetést. A héten a közoktatásügyi minisztérium költségvetését tárgyalták. Ezzel kapcsolatban ki kell emelnünk, hogy az új költségvetés gondoskodik arról, hogy a 8 osztályos elemi iskolákról szóló törvény megvalósuljon.

Örvendetes intézkedések. Magyarországon a napokban 40 millió pengő összegű közmunka indul meg, hogy ennek keretében kereseti lehetőséghez jussanak azok, akik katonai vonulásuk miatt elmaradtak a nyári keresettől és azok, akik a rossz termés miatt jutottak válságos helyzetbe. Ezenkívül már megindult a Népi és Családvédelmi Alap tevékenysége is, amelynek felügyelőiségei tízmillió összeget kaptak a kormányzattól az év hátralévő két hónapjának szociális szükségleteire.

Zselyk országzászlója. A Mezőség egyik legnagyobb és legéletrevalóbb magyar faluja: Zselyk. Ott, a sok idegen közt, nagy lelkesedéssel fogadták a magyar főlzszabadító seregeket. A lelkesedés viszonzásaképpen a 107. honvéd vasutépítő század országzászlót adományozott a községnek. A felavatáson jelen volt Henkes Hőnig Vilmos tábornok egész törzskarával. A vasutépítő század részéről Zakariás Zoltán főhadnagy adta át a községnek az országzászlót.

A vadhus fontos nemzeti jövedelem. Szakemberek megállapították, hogy Erdélynek az anyaországgal való egyesülése után Magyarország tízmillió pengőt fog bevenni a külföldre szállított vadhus árából. A magas összeg mutatja, hogy a vadászatnak nagy nemzetgazdasági fontossága van.

Életbelépnek a magyar perrendtartás szabályai Erdélyben. Egy most megjelenő miniszterelnöki rendelet újra hatályba lépteti a polgári peres eljárásban és egyes nemperes eljárásokban a magyar jog szabályait, a keleti és erdélyi országrészen. A román bíróságok előtt megindított eljárások túlnyomó részét folytatják. Azokat az ügyeket azonban, amelyek közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartoznak, át kell tenni a megfelelő hatósághoz. Abban az esetben, ha az eljárás bíróságot visszacsatolták, vagy legalább a jogosított fél Magyarországon lakik, a visszacsatolás előtt hozott román bírói határozatokat végre lehet hajtani.

Az idegesség jele. A világháború óta hihetetlenül megnőtt a dohányfogyasztása. Az egész világ dohányfogyasztása 1920 óta éppen duplájára nőtt meg, sőt egyes országokban megháromszorozódott. A szakértők ezt a cigaretta-fogyasztás növekedésével magyarázzák, a hajdan erősebb szivarfogyasztással szemben. A cigarettás több dohányt fogyaszt, mint a szivaros. Hogy milyen mértékben terjedt el a cigarettafogyasztás az utolsó 20 esztendőben, arra jellemző Németország példája, ahol az első világháború előtt évenként mintegy 13 milliárd cigarettát szivtak el, most 42 milliárdot.

Teljes bizalommal tekintünk a jövőbe!... Gróf Teleki Pál miniszterelnök Bécsből való hazaérkezése után a Magyar Élet Pártjában beszédet tartott. Nagyjelentőségű beszédét az alábbiakban közöljük:

— Azt mondták, hogy eredményeket értünk el. Igen, de ezek az eredmények elsősorban európai eredmények. Már hosszú esztendőkkal ez előtt irtam arról, amiről ma annyit beszélnek, az új világról, az új irányban való fejlődésről. Azt a vonalat, amit követünk és amit Gömbös Gyula barátom követett, én régen látom, régen tudom és őszintén követem. Mondhatom, ezt az őszinteséget künn hamarabb vették észre, mint idebenn.

— A mai időkön átvergődni és nemzeteket, — akár kicsinyek, akár nagyok — átvezetni, óriási felelősség, akik országokat vezetnek, az a kötelességük, hogy biztosítsák Európa stabilitását. Csak azoknak az országoknak van létjogosultságuk, melyek európai célokat akarnak szolgálni és amelyek fel tudnak emelkedni arra a színvonalra, ahol európai célokat is szolgálnak.

— Mi ezer éve — legalább is Árpád óta — szolgálunk európai célokat. Azt hiszem, mindannyian teljes bizalommal lehetünk a jövő iránt, azaz a bizalommal, amivel a józan, komoly ember lehet.

A miniszterelnök beszédét a vascsora résztvevői megújuló nagy tetszéssel fogadták.

Letartóztatták a románok Atzél Ede bárót. Atzél Ede, mezővári földbirtokost olvasóink jól ismerik, mert lapunk számára sok értékes cikket irt. Atzél Edét Nagyenyeden románok részéről támadás érte, amit az önérzézetesen visszautasított. A jelen levő románok Atzél Edére támadtak, súlyosan bántalmazták és letartóztatták. Hatóság elleni erőszak és kémkedés vádjával a nagyszabeni katonai fogházba szállították. Ideje volna már, hogy ezek az erőszakoskodások odaát megszűnjenek, mert nálunk is hasonló eljárást vonhatnak maguk után.

Ujabb földrengés volt Foksaniban. Foksaniban újabb földrengés volt. A földrengés a városban további károkat és óriási rémületet keltett.

Épülnek az erdélyi vasúti hálózatok. A Székelyföldet Erdély keleti részével összekötő keskenyvágányú és rendes nyomtávu vasutak építési munkái serényen folynak. December második felében megindul a forgalom Marosvásárhely és Kolozsnagyida között. A Szeretfalvát Magyaróval, tehát az anyaországot a Székelyfölddel összekötő vasúti vonal munkálatai is megkezdődtek. Az új vonal másfél év alatt készül el.

Magyar úszók sikere. Német újságok foglalkoznak a magyar úszók tehetségével. Megállapítják, hogy a világon a magyar gyorsúszók vezetnek. Német szakemberek szerint Európa legjobb gyorsúszója Tátos magyar fiatalember. A kiváló tehetségű úszó a legutóbb tartott nemzetközi versenyeken a legtöbb számmal fényes győzelmet aratott elleafelei felett.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle november 15-i száma az alábbi érdekes tartalommal: Dr. Schmidt Béla: Új utakon Erdély magyarságának népegészségügye. Dr. Faragó Ferenc: A zöldkeresztes egészségvédelem. Dr. Szépfalusi Gróf Ferenc: A gyógypedagógia Marosvásárhelyt. Behring a nagy német tudós nevét millió anya áldja! Jó tudni... Dr. Joó István: Vasárnapi iskola: Az ember érzékszervei. A lap megrendelhető a kiadóhivatalban Marosvásárhely, Szentgyörgy-utca 20.

Jó alkalom a találmányosság bebizonyítására. A budapesti Magyar Divatcsarnok erdélyi magyaros női és gyermekruhák, erdélyi és székely ajándéktárgyak tervezésére tervpályázatot hirdet. Amint lapunk előfizetői az utóbbi hetek hirdetéseiből olvashatták, ez a pályázat ruháknál és disztárgyaknál jöhet számításba. Csak olyan ruhaterveket vesznek figyelembe, amelyek alkalmasak arra, hogy városban lakó nők és gyermekek viselhessek. A célja az, hogy a ruhadarabok erdélyi jellegzetességet kapjanak. A ruhák 50 cm. magas alakon rajzolandók, ha azonban jellegzetes disztörése is van, az természetesen nagyságban és színezve esatolandó. A disztárgyaknak olyanoknak kell lenniük, hogy azok eredetiségük nélkül fogva újszerűen hassanak. Az is fontos, hogy kisebb ipari üzemek is előállíthassák és nyersanyagok belföldön nehézség nélkül beszerezhetők legyenek. Az ajándéktárgyakat eredeti nagyságu rajzokon kell bemutatni, vagy mintákon. Olyan ajándéktárgyak tervezése kívánatos, amely a kereskedelemben alkalmas készítésre. Ilyen pl. cukordobozok, virágvázák, cserépburkolatok, asztali és fali disztárgyak, dohányzókészletek, hamutartók, gyertyatartók, papírvágó stb. Ez a felsorolás csak tájékoztató jellegű és a pályázók minden olyan cikkel pályázhatnak, amelyek nem esnek bele az itt felsoroltak közé, de mégis megfelelnek az ajándéktárgy fogalmának. Amint ismeretes, dec. 16-ig kell eljuttatni a pályázatokat, jelen hirdetésünkben is közölt címre és ezen csak erdélyiek vehetnek részt. A pályázatra tehát ne írjunk nevet, hanem csak jeligét. A nevet és a pontos címet a pályázathoz esatolandó borítékba tegyük, amelyre szintén felírjuk a jeligét. A pályázatot lehetőleg postán küldjük és a címzés mellett feltűnő írással jegyezzük rá a borítékra: „Erdélyi pályázat“

Tizenegy pénzügyigazgatóságra osztották Erdélyt. A hivatalos lap rendeletet közöl Erdély pénzügyigazgatósági kerületekre való felosztásáról. A rendelet szerint Erdélyt 11 pénzügyigazgatósági kerületre fogják felosztani.

Befejeződött a beszarábiai és az északbukovinai németek áttelepítése. A beszarábiai és északbukovinai németeknek az anyaországba való áttelepítése befejeződött. Összesen 135 ezer német tért vissza a hazai birodalomba.

Szolnok-Dobokavármegye katonai kormányzója az alábbi megrázó hangú felhívást bocsátotta ki:

Magyar Testvérek!

A magyarságnak megritkult sorait életgyökerében támadták meg az elmúlt 2 évtized és előző századok megpróbáltatásai és keresztbordásai. Szállták dőltek ki, bástyák omlottak itt össze, de mindennél keserűbb annak a sok magyarnak pusztulása, akit zajtalanul nyeltek el a hullámok. Előbb viseletüket cserélték fel, majd nyelvüket és vallásukat, úgy, hogy ma már nincs rög a falvakban és nincs kő a két városban, melyhez magyar vér, vagy emlék nem tapad. És ez a vér még mindig alig lüktet, a megyét keresztül-kasul kutató szemleutaimon mindenütt rátaláltam. Ezért emelem fel szavam. Nem támadok senkit, sem nemzeti, sem vallási érzésében, de a közös vér jogán magyar szívvel felelős magyar lelkiismerettel szólítok fel minden megyebeli magyart, segítsen megmarkolni azt, ami még magyar. Itt az utolsó alkalom. A sok Kis, Nagy, Kovács, Szücs, Sütő, Asztalos, Kerekes, Ács, Bogdán, Szántó, Losonczy, Varga, Hunyadi, Bocskai, Apáti, Berzenczei, Szalacsi, megannyi magyar vércsepp, mellyel mint elsodort falevéllal, eddig az erdélyi szelek üzték játékkukat. Ennek most már egyszer vége kell, hogy legyen. Ezeket a hozzánk

csak hajszalakkal fűzött magyarokat, akik ketten-hárman fuldokolnak egy más összetételű faj hullámaiban, minden ingó és ingatlan vagyunkjukkal, hitfelekezetek szerint, olyan magyar közösségekbe kell áttelepítenünk, ahol magyar létük biztosítva van.

Katona sors, hogy idejöttem, vándor, aki nem pihent és most, távozóban a fajtám iránti hűség, felelősség és olthatatlan szeretet nem enged elmenni, mielőtt ki nem mondanám, hogy ennek a vármegyének nincs súlyosabb feladata, mint a pusztuló magyar szörvány megmentése!

Tudom, hogy a magyar kormány is megteszi majd a magáét, de azt is tudom, hogy ez elsősorban a te kötelességed Szolnok-Doboka megyei magyar, ezt a válladról nem veszi le senki. Nem veheti le senki, mert a te kötelességed mindennél és mindenkinél nagyobb. Te itt voltál és itt maradsz, a te lelkeseden többé egyetlen elpusztult szörvány sem száradhat. Ne muljon el téled tehát nap, melyen nem gondolsz rá, érte valamit nem teszel, érte valamit nem áldozol.

Mert te a szörvánnyal élsz, vagy vele együtt halsz!

kis- és nagyselmeczi THOLD DEZSŐ, tábornok.

Dolgozik a Gazdasági Tanács.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács a napokban tartott ülésén ismét több fontos időszzerű, gazdasági kérdést tárgyalt meg. A Tanács örömmel vette tudomásul, hogy korábbi lépéseinek eredményeként a polgári közigazgatás bevezetésével megszűnik a román forgalmiadó-rendszer és helyette a magyart vezetik be, az egyenesadók szempontjából pedig január elsején lesz a rendszerváltozás.

A Tanács irodája már megkezdte az önellátási alapra beérkezett kérvények feldolgozását s ezzel kapcsolatban a Tanács kimondotta, hogy mindent megtesz a kölcsön-folyosítások lehető legrövidebb időn belül való megkezdése érdekében. Előreláthatóan már pár hét múlva folyósítják az első kölcsönöket.

Az ülésen résztvevő Serbán Iván, a Magyar Nemzeti Bank igazgatója bejelentette a Tanácsnak, hogy a Nemzeti Bank méltányolja azokat a szempontokat, melyeket a Tanács a székelyföldi faipar helyzetének megkönynyítése céljából az illetékes fórumok elé terjesztett és minden remény megvan arra, hogy a Nemzeti Bank a szükséges hiteleket rendelkezésre bocsátja. Ezzel kapcsolatban a Tanács elhatározta, hogy a székelyföldi fa-

kitermelés folytonosságának biztosítása érdekében további lépéseket tesz, így elsősorban a szállítási viszonyok további javítása céljából.

Foglalkozott továbbá a Tanács a gyümölcstermelés kérdésével, mert ez a termelési ág Erdélyben nagyon hasznosítható bizonyult. Lépéseket tesz a szakoktatás és termésbiztosítás érdekében.

A kormány megkeresésére véleményezését adta az erdélyi kereskedelmi és iparkamarák felállítására vonatkozóan, továbbá a magyar iparügyi közigazgatási jogszabályok bevezetésére vonatkozólag, az országos és hetivásárok szabályozására és végül a mérték-hitelesítés kérdésének rendezésére vonatkozó tervezetthöz.

Részletesen megvitatta a székelyföldi juhtenyésztés és gyapjuértékesítés néhány időszzerű kérdését is és ennek érdekében különböző lépéseket tesz. A gyapjuértékesítésnél a követendő főszempontnak azt tekinti, hogy a termelők mielőbb a gyapju ellenértékéhez jussanak, de ugyanakkor a gyapju a szükséges mennyiségben a Székelyföldön maradjon, a háziipar és a háziiparszerű üzemek szükségleteinek kielégítésére.

RÖVID HIREK

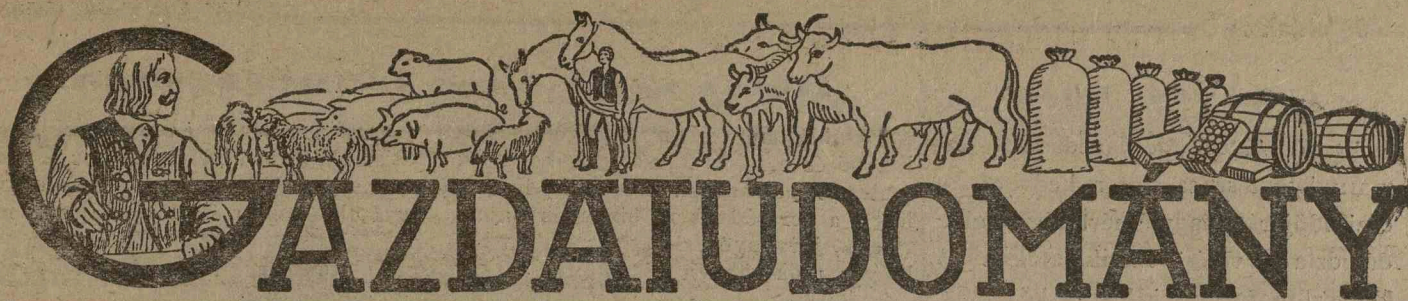
Egységes magyar ruha a középiskolákban. A kolozsvári középiskolák igazgatósága elhatározta, hogy a középiskolák tanulói részére egységes magyar ruhát fog bevezetni. A helyes intézkedést hir szerint egész Erdélyben követni fogják.

Alapítványok erdélyi diákok részére. A felvidéki magyar pénzügyzetek alapítványt létesítettek, hogy négy erdélyi diák tanulmányait a kassai állami kereskedelmi főiskolában végezhesse.

Sikerült estélyt rendeztek a menekültek Kolozsváron. A Kolozsvárra menekültek nagysikerű mulatságot rendeztek a Mátyás király-Diákház termében. A bevételt a menekültek segélyezésére fogják használni.

Kolozsmegyei falyak villamosítása. Bogártelke, Daróc, Gyalu és Mákófalva Kolozsmegyei községek villamosítása tervbe van véve. A villamosítást szövetkezeti alapon fogják megoldani. Bizonyos, hogy a kolozsmegyei falyvak mozgalma újabb követőkre fog találni.

Nagy földesuszamlás Romániában. Baku község mellett a földrengés következtében nagy földesuszamlás volt. A földesuszamlás következtében 56 ház eredeti helyétől messze elcsúszott.

A láthatatlan vizek felfakadtak!

Azt tartják, hogy a víz veszedelmesebb mint a tűz. A tüzet célszerű eszközökkel meg lehet fékezni, a víz ellen azonban nagyon sok esetben semmit sem lehet tenni. Tartós esőzések, nagy árvizek, pusztító tengeri dagály-hullámok ellen azonban nem tud védekezni! Az idej esztendő példát szolgáltatott arra, hogy a víz nagyon károsra és veszedelmessé tud válni. A sok tavaszi és nyári esőzés a gazdáknak sok bajt okozott. Az alföldi részeken mindenütt meggyűltek és felfakadtak a belvizek, amelyek a földet a termelés számára alkalmatlanná teszik. Az ilyen talajban nem fejlődik a növényzet, az elvetett mag elrothad és a gazda a belvizek által elárasztott területnek semmi hasznát nem veszi.

Mindenki felteszi a kérdést, hogy a belvizek, amelyek esős esztendőben elborítják a művelés alatt álló mezőgazdasági területeket, rendes időben hol rejtőznek? Erről a következő érdekes dolgokat mondjuk el.

A talajban, ott is, ahol nincsenek folyók, patakok vagy források, sok víz van. A víz a talajban bizonyos magasságig, az ugynevezett talajár szintjéig rejtett folyó alakjában jelentkezik. A talajár folyóvizek és patakok mentén a talajban olyan magas szinten mozog, mint a közelében levő folyók vagy patakok vizének színe. Amikor a folyók és patakok szintje emelkedik, a talajban levő láthatatlan víznek, a talaj árjának is emelkedik színe. Ha tartós esős szakaszok következnek be és a folyóvizek s patakok állandóan magas szintűek, akkor a talajban levő láthatatlan víz a mélyebb fekvésű helyeken felbuggyan. Növeli a veszedelmet, hogy tartós és gyakori esőzések esetén a talaj felülről eső formájában is nagyon sok vizet kap és így lassan-lassan nemcsak a mélyebben fekvő területeket, hanem minden sík területet víz borít el. Ezt a vizet nevezik belviznek. Ilyen vizek borítják most is nagyon sok helyen a Magyar-Alföld gazdasági kihasználás alatt levő területeit. A gazdák

idén keveset arattak, mert a belvizek már kora tavasszal elárasztották a területeket és még a mai napig sem tűntek el. Ezért a gazdák olyan helyeken, ahol belvizek borítják a szántókat, nem tudnak vetni és a talaj kihasználatlanul marad. A belvizek további bajokat is okoznak. Kilugozzák a talaj könnyen oldható tápanyagainak és savanyuvá teszik a földet. Az elsoványodott és megsavanyodott földben a növényzet nem tud kellőképpen fejlődni és évek kellenek ahhoz, hogy az olyan talaj, amelyikben hosszú ideig állott belviz, megint jótermővé váljék.

A belvizek levezetése rendkívül nehéz feladat, mert mindig olyan helyen jelenteznek, ahol a közelben levő folyóvíz vagy patak szintje ugyanolyan magasan áll, mint a talajt elborító víz felszíne. Nagyon sokszor a belvizek színe még alacsonyabban fekszik, mint a közelben levő patakok vagy folyók vizének színe. Így tehát csak különleges árkolási rendszerrel és szivattyu-telepek létesítésével lehet a belvizeket eltüntetni. Ez nagy és hosszú munka! Magyarországnak a belvizek által veszélyeztetett területein még a tavasszal megkezdődött a munka hogy a belvizet el lehessen tüntetni. Közben azonban sok minden hátráltatta a munka elvégzésének menetét. Ennek tulajdonítható, hogy bizony még ma is óriási területet borítanak az Alföldön belvizek. Hogy a látható vizek mikor válnak megint láthatatlanná és mikor változnak ártalmatlan és szelíd talajjára, megjósolni nem tudjuk.

Nekünk, erdélyi gazdáknak, akik dombokon, hegy-lankákon és hegyeken gazdálkodunk, a belvizek figyelmeztetést jelentenek. Dolgozzunk, minden erőnket és szaktudásunkat összetéve, hogy pótoljuk országunknak azokat a károkat, amelyeket az Alföld gazdái szenvedtek. Adjunk hálát az Istennek, hogy bennünket csak elvétve sújt a veszedelem, amelyért az alföldi gazdák olyan sokat szenvednek.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Ihát magyar kötelesség
biztosítását ide átadni!

Az őszi vetések helyzete.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara jelentése szerint a kedvezőtlen őszi időjárás nagy mértékben akadályozta a vetési munkálatokat. A kedvezőre fordult időjárás következtében most a gazdák igyekeznek a mulasztásokat pótolni. A korán elvetett őszi búzák nagyon jól fejlődnek.

Gondozzuk a csöves kukoricát!

Az ideai csöves kukoricának nagyon magas a víztartalma. Ezért különös súlyt kell helyezni arra, hogy a készletben romlás és penészedés ne lépjen fel. Gondosan át kell nézni a csöves kukoricát és ha szükségesnek mutatkozik, még egyszer válogassuk át. Ilyen módon biztosíthatjuk az egészséges csövek teljes kiszáradását.

Füztelepeket kell létesíteni!

Lapunkban nemegyszer foglalkoztunk a kosárfonásra alkalmas fűz ültetésének kérdésével. Ez alkalommal is felhívjuk a figyelmet a fűzsek létesítésének nagy jelentőségére. A fűzfa az ipari növények közé sorolható és minthogy igen nagy kereslet mutatkozik a jóminőségű fűzvessző iránt, minden gazda jól teszi, ha fűzseket telepít különösen terméketlen, vizenyős helyeken. A földművelésügyi minisztérium különböző kedvezményeket biztosít a fűzsek telepítőinek.

Gyűjtsük a vadgesztenyét.

A takarmányellátás szempontjából felbecsülhetetlen jelentősége van annak az új magyar eljárásnak, amelylyel a vadgesztenyét méregtelenítik és ezzel takarmányozási célra alkalmassá teszik. A m. kir. Állatvédelmi és Takarmányozási Kísérleti Állomás megállapítása szerint a méregtelenített vadgesztenyezuzalék táplálóértéke háromszorosa a burgonyáénak, 80%-a az ókukoricának és az állatokra ártalmas anyagokat nem tartalmaz. A vadgesztenyét bármilyen állapotban fel lehet dolgozni, még összenyomva, csírás állapotban is. Tárolása szabadban történhet, fedheti hó, megázhat, megfagyhat, sőt

Hetes számok a természetben.

A bibliában tapasztaljuk először a hét bő és errekövetkezőleg a hét szűk esztendő példázatát. Azóta is látjuk, hogy a természetben bizonyos bajok, vészek, járványok, rossz termések, szabályos időközökben visszatérnek.

A tudomány igyekszik ezeknek az időközönként visszatérő csapásoknak, betegségeknek magyarázatot találni, bizonyos esetekben sikerrel is.

Ma már tudjuk, hogy például a mételeyjárvány, mely főképpen a szarvasmarha, juh és kecskeállományt támadja meg, körülbelül hét évenként szokott pusztító méreteket ölteni, aszerint, hogy a külső körülmények mennyire kedveznek a betegség rohamos terjedésének.

Azt is tudjuk, hogy a mételeykór veszedelmesebb arányokat öltő elterjedésének előfeltétele a bő nedvesség, következőképp a sok esőzés. Ebben az évben, tavasszal is, nyáron is, ugyancsak volt ebben részünk. A visszamaradt árterületek mindmennyi melegágyai a mételey zavartalan szaporodásának.

Legutóbb 1934. évben volt annyi csapadékunk, mint az idén. Akkor is ezerszámmra pusztította a mételeyjárvány gazdáink értékes állatállományát, minnek folytán, nemcsak az egyén vagyona, de nagy nemzeti értékek is megsemmisültek.

A tudomány azonban nem elégedett meg a betegség kutatásával. Kutatta és megtalálta az ellenszert is. És ez az ellenszer a DISTOL, mely közel 20 év óta az állattartó gazdák jötevője.

Amelyik gazda idejekorán distoloz, annak juha megmenekül, aki azonban ezt elmulasztja, vagy a distolozást túl későre hagyja, amikor az állat már teljesen legyengült, az magára vessen, ha állatai elpusztulnak.

Tudósok és gyakorlati gazdák ajánlják, hogy a distolozott juhok jó erőben tartására, azok takarmányába napjenként két kávéskanál Pekket és 1 kávéskanál Futort takarmánymeszet keverjünk. Aki ezt nem próbálta, ol sem hiszi, hogy ez milyen esodálatos eredménnyel jár.

Az orvosság rosszabb a bajnál,
ha a gazda néhány fillért sajnál.
Bajt hoz az utánzat
de gyógyulást a DISTOL.
Juhod, ha mételeyes
azonnal DISTOLOZD
s ne várj, amíg pusztul!

Patikában ezt kérjed:

f e k e t e s z i n ű

Distol-Express-t,

ezüst színű Distol telirással, amelyből egy juh gyógyításához egyetlen tok szükséges.

kora tavasszal felszedve is jó. A vadgesztenye gyűjtését a Futura vállalta az egész országban. Minden mennyiséget átvésznek a bizományosok és azonnal kifizetnek kilójáért 5 fillért. Ha a vadgesztenye gyűjtője az odavisszaszállításról gondoskodik, ingyen méregtelenítik a vadgesztenyét és a zuzalékot a beküldő felhasználhatja saját gazdaságában takarmányozásra.

Óbuzához jutnak a malmok.

Finomabb minőségű lisztek előállítására új búzából nagyon nehéz. Az ilyen liszt sohasem lesz teljesen kifogástalan, különösen külföldi szállításra. Ezért a malmosok kérelemmel fordultak a földművelésügyi kormányhoz, hogy juttassa őket óbuzához. A miniszter a malmok kérését teljesíteni fogja.

Ki akar résztvenni a közszállításokban?

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a közszállításokban való részvétel most már minden magyar ember számára lehetővé vált. A közszállításokra vonatkozólag minden vármegyei székhelyen megjelenő napilap felvilágosítást nyújt. Részletes tájékoztatót erre vonatkozólag mindenki talál az iparügyi minisztérium kiadásában megjelenő „Közszállítási Értesítő” című folyóiratban.

Ellátják talpbőrrel a csikmegyei iparosokat.

A csikmegyei katonai parancsnokság intézkedett, hogy a csikmegyei iparosok talpbőrhöz jussanak.

Mi hír a pénzpiacon?

Az erdélyi hitelintézetek most építik ki kapcsolataikat a nagy budapesti pénzintézetekkel. Munkájukban a kormány is támogatja őket. A Nemzeti Bank útján az erdélyi bankok és pénzintézetek máris jelentős támogatáshoz jutottak.

Ingyen cukor a cukorrépa-termelőknek.

A répa-termelők a cukorgyáraktól ingyencukrot fognak kapni. A gyáraktól kapott cukrot a hatóságok a cukorjegyek kiosztásánál nem veszik figyelembe.

Sót szállítunk Jugoszláviába.

A Felvidéknek és Erdélynek az anyaországhoz való visszacsatolásával Magyarország sófelesleg felett rendelkezik. A felesleges mennyiségből Jugoszlávia ötezer vagon sót vásárolt. A sóért cserébe Jugoszlávia nyersbőrt, cserző anyagokat, esetleg cukorrépat fog Magyarországnak szállítani.

Megkezdődött az olajütés.

Az olajos növények magtermését a kedvezőtlen időjárás nagymértékben csökkentette. Rontja a minőségét különösen a sok éretlen mag. Az olajütő malmok a munkát megkezdették és rövidesen piacra kerül az új növényi olaj.

Mi hír a borpiacon?

A borpiacon változatlanul nagy drágaság uralkodik. Tekintettel a gyenge szőlőtermésre és arra, hogy külföldről bort nem lehet beszállítani, a bor ára mégjobban meg fog drágulni.

Piac — országos átlagban. —

Készárupiac. Búza 78 kg-os 23.55 pengő. Rozs 71 kg-os 19.55. Árpa: sörárpa kiváló 26.50, sörárpa, elsőrendű 25.50, sörárpa 24.50, 6c kg-os ipari 23.00, takarmány, 65—66 kg-os 21.00, takarmány, középminőségű 20.00. Zab: 41 kg-os 21.80. Tengeri, új 16.80.

Takarmány. Árak métermázsánként, pengőben: Réti széna, Ia 10—10.10, IIa 8—9.70, IIIa 5.50—7.50, marhaszéna 9.60—9.80, lucernaszéna 12 P. 12.10—12.20, lucerna rétiszéna 12 P.

Abraktakarmány. Árak kicsinyben, métermázsánként Budapesten: búzaborpa 17.15, napraforgópogácsa, belföldi 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, repacepogácsa 16.50, halliszt 49.50.

Serítés. Árak: IIa szedett 148, IIIa szedett 120—142, IIa öregsertés 142, Ia angol sonkasüldő 152 fillér különkénti elősúlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 212, füstölt 240—280, háj 228, tepertő 200—240, sertézsír, helybeli 224 fillér kg-ként.

Tenyészmарhák és jármosökrök. (Prima.) Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó (tarka) 580—650 kg-os 90—95, Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó 480—550 kg-os 88—93, Ia belföldi jármosökrök és beállítani való tinó (fehér) 88—93, 1½ éves tenyészüsző 95—105, 1½ éves tinó 85—90, fiatal hasas és friss fejős tehén 110—115 fillér kg-ként.

Vágómarha. Árjegyzék elősúlyban: Bika, magyar IIa 62, IIIa 54, tarka Ia 91—95, IIa 80—90, IIIa 62—87, ökör magyar IIa 104, IIIa 56—75, tarka IIa 90—110, IIIa 60—86, tehén, magyar IIa 72—77, IIIa 54—63, tarka Ia 102—112, kivételes 115—116, IIa 73—100, IIIa 54—72, bivaly, magyar 52—64, növendék (éves) 54—98, kicsontozni való 26—53 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás Élőbaromfi: Tyúk 280—450, csirke rántani való 160—230, sütni való 250—350 fillér dara-

bonként. Léölt baromfi: Tyúk 180—260, csirke, sütni való 270—360, ruca, hizolt 200—260, lud, hizott 200—260, libamáj, nagy 600—900, kicsi 400—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 drb-ig 17—19, főzítőjás 14—17, apró 14—17 fillér darabonként.

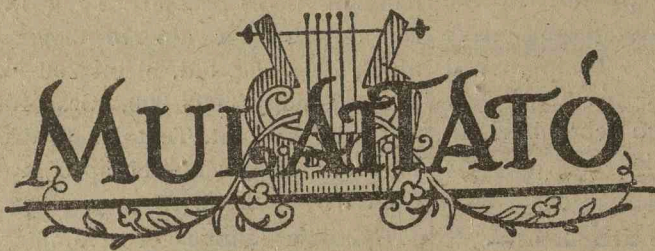
Gyümölespálinka. A gyümölcspálinkapiacon e héten is csendes volt a forgalom és gyér kínálat folytán az árak szilárd irányzat mellett tartottak. A törkölypálinka 5.80—6, a szepőpálinka 5.80—6, a szilvórium 6.80—7, a barackpálinka, minőség szerint 7.50—8; az eperpálinka 7—7.20, a borpárlat, alacsonyfoku 10.50—11 pengős áron kelt el + 4% forgalmi adó. Borpárlat avinálási célokra 8.50—9 pengő. Az árak 10.000 literfokonként III. táblázat szerint értendők.

10 jó könyv 1000 oldalon 4 pengőért! Nagy karácsonyi árleszállítás.

1. Vásárhelyi J.: Hóstató lakodalom.
 2. Dr. Csúry B.: Vőfélykönyv.
 3. Donáth: Szegény bolond.
 4. Csürös E.: Fű kizöldül ó sirhan-ton (ifj.)
 5. Strom: Bábjátékos Pali (ifj.)
 6. Westermann: Li Fan bosszúja (ifj.)
 7. Málnássy: A kis pont (ifj.)
 8. Gyallay D.: Hadrakelt emberek.
 9. Szondy Gy.: Allatok, virágok.
 10. Gyallay D.: Második szavalókönyv.
 11. Kiss M.: Marosszéki atyafiak.
 12. Finta Z.: Janesi és Juliska.
 13. Szotyori Z.: Falusi mulattató.
 14. Dr. Páter: Csodahatású gyógynövények.
 15. Dr. Balogh A.: Széchenyi István.
 16. Konopi K.: Jó búzából lesz a jó kenyér.
 17. Dr. Nagy: Jó egészséget!
 18. Dr. Maksay: Műsor műkedvelők számára.
 19. Cs. Lázár L.: Talajművelés és trágyázás.
 20. Cs. Lázár L.: A növénytermelés.
- Válasszon ki e husz pompás könyv közül tetszése szerint tizet és rendelje meg őket, amíg készletünk tart. Megrendelésnél elég a könyvek sorszámát megírni, ami a postautalvány szelvényére is ráfér.

A 10 könyvből álló sorozat terjedelme 900—1000 oldal, ára 4 pengő, mind a husz könyv 7.80 pengő. A pénz előzetes beküldése mellett portómentesen, utánvét esetén az utánvételezés felszámításával szállítunk.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R. T. Kolozsvár, Brassai-utca 5.

NYITSD MEG ÖLED!

*Magyar Asszony, bújj el most már
gyümölcstelen öleddel!
Akkor kérkedj, ha az Isten
megüld sok-sok gyermekkel.*

*Minden nemzet hatalmát a
népessége neveli!
Hazánk is csak így lehet nagy,
Segíts ebben Te, neki.*

*Már ezután nem kell félned,
hogy szerelmes magzatod
nem tudja majd megkeresni
magának a falatot.*

*Nem kell félned, hogy a fiad
idegenek kutyája
lesz, ha felnő s beöltözik
a katonagúnyába.*

*Magyar honvéd lesz belőle:
Büszke, bátor katoná.
Kit milliók szíve, szeme
kísér útján — rajongva.*

*A lányodból feleség lesz:
új életnek edénye.
Szinaranyként tündöklék majd
rajta fajtánk erénye.*

*Nyitsd meg öled! Légy ezután
Te is: „...teljes malasztal...“
S a jövőendő Nagy Magyarhon
hálás szívvél magasztal!*

Landtné Ady Mariska.

A darnyai csizmadia

Hiszen igaz, a miskolci csizma is csizma, meg a debreceni is, de azért mindenképpen más az egészen, mint a darnyai csizma. Mert nem az a fő, hogy melyiknek milyen magas a sarka, meg hogy tiz ráncot vet-e, vagy huszat; hanem tessék felhúzni, akkor látszik aztán, hogy csizma-e a csizma? A debreceni például esikorog, mintha mindig sarkantuért kiabálna, a miskolci meg csakúgy simallik, mintha pázsiton járna az ember. De a darnyai csizma egyikre se vág. Egyebet nem is kell róla mondani, csak azt, amit az egész Balogvölgyön tudnak, hogy többet ér egy jó darnyai csizma, mint egy rossz hangonyi ház.

A néhai Balog Mihály (kőhádi) uram eresze alatt cifra, festett tábla hirdette világgá, hogy Balog István a mestere a darnyai csizmának, a mi szintén oda volt pingálva, egy karesú, hegyesorrú, kicsiny cipellő társaságában. Attól fogva, hogy az a tábla az eresz alá került, sercgestől járták a Balog-udvart a szomszédságbeli népek, akik valamennyien csak arra a csizmára vágyakoztak, ami a Balog István kezemunkáját dicséretti. Hát nincs is mit csodálni rajta, hogy a Balog István házához csóttól hullott a pénzbeli áldás, de ráadásul a sok kenetes, sóhajtozó jó tanács is. Öreg asszonyok, akik soha el nem felejtették letaposni a papsajtót, bábaguzsalyt, ha a ház környékén észrevették, váltig biztatták Balog Istvánt:

— Bizony, mester uram, itt az ideje: asszonyt hozni a házhoz, olyat, aki nemcsak takaros, hanem módos is. Az ilyen embernek csak a kis ujját kell megmozdítani, megkaphatja a legkülönb leányt is.

De Balog István csak nem koptatgatta a hatókrős házak küszöbét. Hanem egyszer, mikor éppen a Szolga Kovács Lidike lábát méregette cipellő végett, Balog István hirtelen fölpillantott a lányra. Félenk, szolid teremtés volt szegény. Se nem rátartós, se legény után nem futkosó. Most fordult tán még a tizenhetedik tavaszba. S a Balog István szíve nagyot dobbant. Nem teketóriázott, egyenesen azt mondta Lidikének:

— Lidikém, eljőnnél-e hozzám feleségnek?

Jaj, hogy elpirult az istenadta! Majdhogy sírva nem fakadt, szinte ptyergett.

— Ugyan, mit csúfolódik? Hiszen tudja kigyelmed; az apám is csak szegény ember. Mire menne az ilyennel?

— Az már az én dolgom — felelte erre Balog István. Nem szorultam én a máséra. Megélek a két kezem után, csakúgy, mint akármelyik úr!

No, azt könnyű mondani, de azért Szolga Kovács József mégis kétvékás földet adott Lidikével a csenyizi határban. Ámbár Balog István váltig szabadkozott.

— Minek volna a csizmadiának a föld, apám uram? Csiriz, bagaria úgysem terem rajta.

— Tudod, fiam — felelte erre az öreg Szolga Kovács József — mégis csak föld a föld, ha mindjárt csupáncsak krumplit terem is. Mert a csizma is elfogyhat, a kereset is elfogyhat, de a föld, az nem fogy el soha. Meg aztán nemcsak ketten lesztek mindig...

Okos ember volt Szolga Kovács József azért, ha nem látszott is rajta. Lám a következő tavaszra meg is érkezett egy siró-rívó kis pacsirta a Balog Istvánék fészkebe. Egy esztendő sem telt hát el, máris hárman voltak. A nagyapjára való nézve azt ugyan Józsefnek keresztelték, de azért csak úgy hívták otthon, hogy a kis csizmadia. Amin az apja eleget haragudott.

— De ki is tekerném a nyakát, ha tudnám, hogy csizmadia lesz belőle!

Lidike megbántódva szoritotta keblének a gyereket — Már bizony az lesz, ami az apja. Né, még hogy bántanak a lelkem jószágomat!

És gyönyörködve, büszkén csókolgatta a kis csizmadia pufók, kipirult arcoeskáját. Cupp... cup...

Ami azt illeti, Balog Istvánnak volt is oka rá, hogy elégedetlen legyen a mesterségével. A lakodalom után egyre elmaradoztak nemcsak a vén asszonyok, de a hat-ökrös fizető gazdák is és a darnyai csizmának mindjobban kopott a hirt a Balogvölgyön. Amivel persze, a pénzbeli áldás is mindinkább másfelé került. Sokszor hetekig alig akadt dolga árnak, dikicsnek. Ellenben a csenyizi kétvékás, az csak kizöldült minden tavaszra és kövér bokraiból ontotta a krumplit, kukoricát. Még hozzá a földnek, kivált a csenyizi kétvékásnak, olyan a természete, hogy húzza magához a gazdája testét, lelkét, észre sem veszi az ember, hogy úgy rajta felejt a két látó szemét, el sem kívánkozik többé róla. Amint fogyott a Balog István műhelyéből a csizmadia munka, úgy szaporodott a kétvékáson a dolog. Mindig akadt rajta tennivaló, hol kapálni, hol gyomlálni, vagy ültetni kellett. Olyan a föld, mint a leány, akkor csinos, takaros, ha fésülgetik, gondozgatják. Sőt a föld még kényesebb: jobban megérzi a mostoha kezét.

A harmadik nyáron történt, hogy a krumpliasással nagyon el találtak késni Balog Istvánék. Aminek az volt az oka, hogy a feledi szolgabíró huszárjának, Bellér Péternek, parádés csizmára lett szüksége. „Hogy szombat estére készen legyen”, azt mondta. Kilené pengő forintba alkudták ki. Balog István három nap óta azon fáradozott. Lidike pedig szakadatlan ott ül a nyakán.

— Az a sok drága jószág! Mind ott pusztul. Már Bó Gergelyék is kiásták, egyesegyedül a mienk rothad el az egész határban.

Balog István türelmetlenül csóválta meg a fejét.

— No, hát holnap kiássuk, lelkem.

Éjfél felé föl dolgozott, csak hogy a csizma készen legyen. Készen is lett. Ki is fényesítette, úgy ragyogott, mint az új acél. Bellér Péter hozhatja a kilenc forintot. Csak hogy Bellér Pétert nem győzték bevárni, hát kivitték a csizmát is a csenyizi kétvékásra, a krumpliasáshoz. Ha olyan nagy szüksége van rá Bellér Péternek, jöjjön utána, persze a kilenc forinttal, mert fizetés nélkül meg nem kapja, azért is nem bízták másra.

Ölbe vitték ki a gyereket is, fölváltva, hol Balog István, hol Lidike, hogy hamarabb érjenek. Odakünn aztán a krumpliföldön ernyős sátrat hevenyésztek a számára, ahol a gyerek csöndesen elszundított. Balog

István meg feleségestől nekigyürkőzött a dolognak. Teltek a zsákok egyre-másra. Alulról kezdték, a dombnak fölfelé, hogy déli pihenőre éppen a tetőre érjenek, ahol a gyerek aludt a sátor alatt. De még vagy három sor hijja volt, a gyerek máris fölébredt. Előbb körültekintett s aztán, amint észrevette, hogy egyedül van, keserves sírásra fakadt. Lidike odasietett hozzá.

— Csicsijja, csijja kis jószágom. Itt vagyok, itt.

S hogy elcsitítsa, a fényes, ragyogó csizmát odatartotta a gyerek elé.

— Nézd, szentem, bogaram, milyen szép, milyen fényes!

De az rá se kívánt nézni. Az egyik öklével álmos szemecskéjét dörzsölgette, a másikkal meg mérgesen, sírva lökte el magától a csizmát, hogy az szinte kiesett az asszony kezéből. És bögött tovább torkaszakadtából.

Balog Istvánnak éppen egy marék krumpli volt a kezében. Görnyedve a bokor előtt, figyelve nézte a gyereket s játszóan feléje dobta a marék krumplit. Kettőhárom elgurult messze, de egy gömbölyű, rózsás, friss krumpli éppen odaesett a gyerek elé. Abban a szempillantásban elhallgatott. — Bámész, tágranyilt szeme a csizmáról a krumplira tévedt s kövér kacsóival utána nyúlt, mintha magához akarná ölelni. Aztán, hogy megkaparintotta, hirtelen a szájához kapta és apró, fehér rizskása-fogával jóízűen beléharapott.

Lidike nagyot kacagott.

— Ne, a kis csacsil Bizony, még megeszi nyersen! S el akarta venni tőle a krumplit. De az ura nem hagyta.

— Ugyan ne bánts. Látod, ezt is jobban szereti, mint azt a rongyos csizmát. No, ebből se lesz soha csizmadia, hál' Istennek! Talán még belőlem se többet.

Azzal összemarkolt megint egy krumplibokrot. Kiszakította tövestől az omlós, porhanyós földből egyszerűen s megrázta, hogy a kitépett föld lehulljon róla. Aztán gyönyörködve számolgatta össze a bokoralját. Tizenkét krumpli volt éppen. Alig fért a két nagy kezébe és azért mellére ölelte, úgy vitte, hogy beledobja a többi istenáldásához, a harmadik zsákba, aminek az árnyékában hevert a Bellér Péter kordován csizmája, tán az utolsó darnyai csizma.

Lőrinczy György.

Tapasztalt és tanult gazda természetét megháromszorozhatja.

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyarító képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. — A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 270 P., a bolti ár egyébként 3 P. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekezzék mindenki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a

MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALBAN KOLOZSVÁR, BRASSALUCCA 5. SZÁM ALATT.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

A borsot pótolja a magyar paprika.

A nemzetközi áruforgalom a háboru miatt nagyon megbénult. Ennek következtében a forróvívi fűszernövények nagyon nehezen jutnak hozzánk. A fekete bors hiánya Európában mindinkább kezd jelentkezni. Most felmerült a terv, hogy a csipős bors pótlására paprika hulladékból állítsanak elő póttanyagot. Ebből a célból a paprikamalmok hulladékát, a szárazakat és ereket fogják felhasználni. A kiszáritott és megőrölt anyagból kis labdacsokat formálnak és ezek izét a legcsipősebb paprikából nyert anyag megfelelő mértékű hozzáadásával szabják meg. A bors-hiány egyébként igen jótékonyan befolyásolja a paprika értékesítési lehetőségét. A paprikatermelő országok és az ebben különösen híres Magyarország, kitűnően el tudják helyezni paprikatermésüket a világpiacon.

A világ legnagyobb méhészete.

A németországi Ulm közelében van a világ legnagyobb méhészete. Itten háromezer kaptárban gondozzák a méheket. A méhek táplálását nagykiterjedésű virágmezők szolgálják. Ezek úgy vannak különböző növényekkel bevetve, hogy minden időben jó méhlegelőt nyújtsanak a méhek számára. A nagy méhészet első sorban nem a méz és viaszgyűjtés céljait szolgálja, hanem meggyűjtik a méhek mérget és abból kenőcsöt készítenek. Ezt a kenőcsöt nagyon jól lehet használni reumás betegségek gyógyítására. Érdekes, hogy még mielőtt az orvosi tudomány felfedezte volna, hogy a méh mérge gyógyítja a reumát, általánosan tudott dolog volt, hogy a hüléses izületi fájdalmak ellen nagyon jól beválik a méhesipés. Az ulmi hatalmas méretű méhészet újabb bizonyíték amellől, hogy a régi természetes gyógymódok és gyógyszerek a tudomány kohójában is kiállják a tűzpróbát és az emberiség közkinccsivé válnak.

Paszulytermelés cserépen.

Lapunk hasábjain sokszor számoltunk be a növénynevelők és növénytermelők csodálatos eredményeiről. Az alábbiakban a paszulynak palántázás útján való nevelésével kapcsolatban elért kitűnő eredményeket ismertetjük. A kísérlet alkalmával egy szem fehér paszulyt télen virágcserepbe vetettek és május elsején szabadföldbe helyezték. A kibelyezett paszuly palánta a szabadföldben nagyon megerősödött.

Julius végén, mikor a rendes ültetésű paszulytövek már sárgulni kezdtek és befejezték virágzásukat, a palánta akkor kezdte meg igazi fejlődését. Augusztus derekán kezdett elvirágozni és szára már elérte az ujjnyi vastagságot, s a három méter magasságot! Az eredmény 175 hüvely lett, illetve az egyetlen paszuly szem 968 szemet hozott. Ezen a módon egy liter paszuly elég ahhoz, hogy belőle 9—10 mázsabot termesszenek. Igaza van a fejtegetésnek abban, hogy az ilyen „ézerszeres magot” adó terméseredmény mellett nem lehet ma szótlanul elmenni. Egyedüli nehézség az előnevelés, de már 30 virágcserep elhelyezhető egy lakásban és ez legalább 15 kiló paszulytermést jelent. Ehhez jön a területmegtakarítás, mert 5 négyszögölön termelhető 18 kiló paszuly, míg különben ez csak 100 négyszögölön teremne meg.

Drága levél.

A jugoszláviai Zimonyban egy félkiló sulyu levelet adtak fel Délamerikába címezve. A levelet légi posta útján küldötték és 2811 dinár értékű bélyeget ragasztottak rá. Ez körülbelül 300 pengő értéknek felel meg. A sok bélyeg nem fért a levélre, hanem a borítékhoz egy külön ívet fűztek és erre ragasztották a bélyegeket.

Orvosi tanács.

— Mondja, orvos úr, hogyan szabadulhatok meg a szívgyengeségetől?

— Ha kevesebb szíverősítőt fogyaszt.

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 70 fillért (orvosi tanácsokért 1 pengőt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a pénz is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdeklűek, a választ lapunkban adjuk meg.

F. K. A tehének szarván valóban látszanak évgyűrűk. Amikor a tehén vemhes, a szaru fejlődése gyengébb, mint a tehén olyan állapotában, amikor nincs magzat benne. Ez okozza aztán a szarvakon a gyűrűket. A gyűrűk alapján meg lehet állapítani, hogy a tehénnek hány borja volt és hogy körülbelül hány éves, hiszen ismeretes, hogy a különböző fajtájú tehének hány éves korukban ellenek először.

Gy. M. A felbőfögésnek nagyon sokféle oka lehet és csak szakorvosi vizsgálat után lehet eldönteni, hogy mi-ben rejlik a baj oka. Nagyon jóhatású szokott lenni a székfűvirágból és mentából készült tea. Ajánljuk, hogy mielőbb forduljon szakorvoshoz.

Z. L. Mi is olvastunk arról, hogy a romániai földrengés alkalmával a levegőben különös fényjelenségek voltak láthatók. Ezeknek keletkezése tudományosan még nincs ugyan egész határozottan megmagyarázva, valószínűleg azonban, hogy a következő módon jönnek létre. A talaj mozgásai a levegőben különleges villamos állapotot teremtenek, amelyek végeredményében szokatlan jelenségeket okoznak.

D. I. Az elavult arany képkeretet legjobban, ha szakértőnek adja kijavítás végett. Megkísérélheti készen kapható arany tinkturával is a ráma kijavítását. Helyre lehet hozni a rámat még a következő módon. Tojásfehérjéből vert habba tegyen sót és kenje be a habbal a rámat. Hangsúlyozzuk, hogy ha a ráma nagyon avult, legjobban teszi, ha szakemberre bizza kijavítását.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

B. L. Gyergyóremete. T. F. Buza. Özv. Gy. F.-né Kisnyulas. B. L. Etéd. S. E. Menyő.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Olvasóink közül többen panaszt emeltek, hogy a részükre járó lapunk nem jut rendszeresen birtokukba. Olyan esetek is voltak, hogy több lappéldány egymásután elveszett s így azt is hitték, hogy részükre valamilyen okból kifolyólag nem küldtünk lapot. Közöljük az érdekeltekkel, hogy mi minden egyes előfizetőnek pontosan megküldjük a lapot és hogy az nem jutott birtokukba, nem rajtuk mulott. Megállapítottuk továbbá azt, hogy sok községnek vagy külön postahivatala van, vagy pedig az utolsó posta változott meg. Miután olyan postai könyv, amelyben benne foglaltatnék az összes községek postahivatala Erdélyben, még nincsen, ezért felkérjük azon előfizetőinket, akiknél községükben új postahivatal szerveződött, vagy pedig a régi postahivatal megváltozott, szíveskedjenek velünk közölni ezt, mert a nem pontos kézbesítésnek lehet egyik oka ez is. Mindenestre kérjük előfizetőinket, hogy azon a napon, amikor más alkalmakkor átvették a lapot, érdeklődjenek a kézbesítőnél, vagy pedig magában a postahivatalban, mert mint említettük, mi

minden héten pontosan kiküldjük a lapot olvasóinknak.

Megbizottaink továbbra is azon területeket látogatják meg, amelyet megelőző számainkban már közöltünk. Így Kovács Endre Szilágy megyének azon községeit, ahol még eddig nem járt, Tóth Imre Bihar megyének folytatólagos részeit, Török István Kolozs és Szolnok-Doboka megyéket, míg Vinczeffy Sándor Udvarhely megyének oklándi járását keresi fel. Miután a kiküldötték költségei igen jelentős összeget tesznek ki és csak úgy találjuk meg számításainkat, ha a hátrálékosok kifizetik díjait, ennél fogva felkérjük a hátrálékosokat, hogy szíveskedjenek a pénzt összegyűjteni és megbizottunk ottléte alkalmával kifizetni. Ahova ezidő szerint nem mentek megbizottak, oda később elmennek, de addig is, amíg ez megtörténik, kérjük a díjat kiadó hivatalunkhoz beküldeni, mert minden künnlevőségünkre nagy szükségünk van.

A. B. D. Lapunk mai számában bővebb felvilágosítást nyer a Magyar Divatesarnok pályázatára nézve. Szükségesnek tartjuk még közölni, hogy a pályázat kettős és pedig az egyik ruhákra, míg a másik ajándéktárgyakra vonatkozik. Ennek megfelelően külön díjat adnak mindeniknél. Ugy a ruha pályázat, valamint az ajándéktárgy pályázatnak három díja van. Az első díj 1000 pengő, a második díj 500 és a harmadik díj 250 pengő. Ez külön-külön vonatkozik a díjazásra és így 3500 pengőt teszi ki,

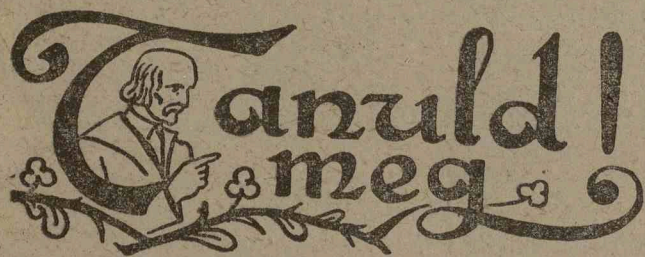
ezenkívül a beérkezett pályamunkák közül átvesz a Divatesarnok 15 darabot egyenként 1000 pengőért, összesen 1500 pengőért, így tehát a pályázat díjainak összege 5000 pengő.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Özv. B. Gy.-né Érmihályfalva 5.15, ifj. B. F. T. Lázárfalva 6, özv. T. A.-né Csittszentivány 5, B. A. Iszló 6, D. P. Szárhegy 5, T. F. Mezőtelegd 5, T. M. Korond 12, Tan.-képző Székelyudvarhely 6, K. M. F. Varsolc 5, V. G. Székelyvarság 6.66, G. L. Székelyvaja 5, id. T. T. Buza 3, K. D. Zálha 5, Dr. A. S. Garamvezekény 23.67, K. D. Koronka 5, T. J. Szováta 5.50, F. J. Szilágybajos 6, E. J. Asszonyvásár 5.17, K. J. Kövesegyháza 6, B. S. Jákóhodos 5 pengő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 12 fillér, vastagabb betűvel 24 fillér. A legkisebb hirdetés ára 1 pengő. Állástkeresők részére 20 szóig 1 pengő 20 fillér. Előfizetőknek minden szó 10 fillér, vastagabb betűvel 20 fillér. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jeitűgés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz levél mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

„Méhészeknek ingyen küldjük az időszaki méhészeti kérdéseket tárgyaló könyvet, ha a községükben lakó méhészek címeit velünk közlik. „MÉH” Budapest, Arany János-u. 1.”

Hogyan verméljük a gyümölcsfákat?

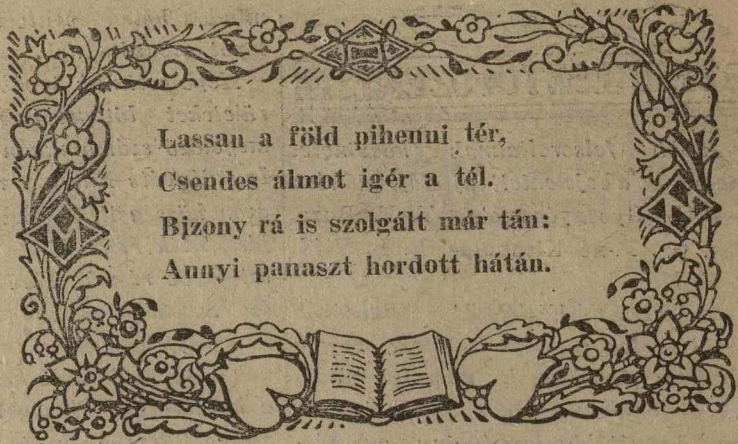
Gyümölcsfaoltványokat vermélni többféleképpen szoktak, mert más munkát kap az ideiglenes ültetésig földbedugott fa és megint mást a télen át vermélésben kényszerült anyag. Őszi telepítéseknél a talaj rendszerint olyan nedves, hogy a gödörbe állított fa, ha elég apró rögzöt rázunk a gyökerek közé, külön öntözésre nem szorui. A télre szóló vermélést azonban alaposabban kell elvégezni. A lényeg itt is az, hogy a gyökerek közé elég apró földrög kerüljön, mert a hézagosan vermelt fák a tél folya-

mán könnyen megpenészednek. Arra is gondolni kell, hogy a vermelt növények télen jóval kényesebbek, mint a rendszeren ültetett és felkupaolt növények. Ezért bontsuk szét az érkezett kötegeket és a fákat sorban félig megdöntve verméljük el. Ügyeljünk arra, hogy elég hely jusson a törzsek feltöltésére is, amit szintén ajánlatos elvégezni. Hogy ez utóbbi munka megkönnyíttessék, érdemes a félferdi vermélést egész hegyesszögben lehozni a földhöz, mert ez a fának nem árt, de megkönnyíti az oltványok és törzsek feltöltését.

Az üveget is meg lehet furni.

Az üveget könnyen kifurhatjuk az alábbi módon. Hegyes tárgyval a kifurandó helyet felkarcoljuk. A felkarcolt helyre terpentint és kámfort teszünk. Azután megkezdjük a furást vigyázva arra, hogy a furó hegyénél mindig terpentint és kámfort legyen. Ha óvatosan végezzük a furást, az feltétlenül sikerül anélkül, hogy az üveg elrepedne.

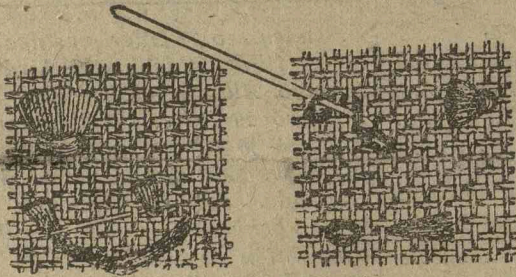
Dr. BALOGH ERNŐ urnak
tanár
KOLozsvár
Erzsébet ut. 6

Lassan a föld pihenni tér,
Csendes álmot ígér a tél.
Bizony rá is szolgált már tán:
Anyi panaszt hordott hátán.

Szőnyegek javítása.

Megtörténik, hogy kopás vagy molyrágás következtében a különben ép szőnyegen hiba keletkezik. Ezeknek a hibáknak a kijavítása annál is inkább fontos, mert nemcsak így kívánja ezt a rend és a jóízlés, hanem a szőnyeg tartóssága szempontjából is szükséges, hogy ne legyenek rajta hibák. Minden esetben arra kell törekednünk, hogy elsősorban hasonló színű fonállal végezzük a javítást. Az-

után vigyázzunk arra, hogy kötőtűvel vagy vastag tűvel a szőnyeg szövéséhez hasonló bogot létesítsünk. A javításhoz bizonyos tudás és gyakorlat szükséges. Kétségtelen azonban, hogy rövid kísérletezés után a dolog sikerül és a szőnyegen esett hiba teljesen el fog tűnni.

A javítás módja egyébként képünkön is kitűnik. Az egyik kép a horgolótűvel, a másik pedig a vastag tűvel való javítás módját mutatja be.

Hogyan gyógyítjuk a gyufa által okozott égési sebeket?

A foszforos gyufa fejének lepattanása nagyon gyakran okoz súlyos égési sebeket. A baj azért szokott súlyos lenni, mert a foszfor magában is ártalmas vegyület. A baj keletkezését megakadályozza, ha óvatosak vagyunk a gyufa meggyújtása közben. Ha a baj bekövetkezett, a megsebzett helyet tegyük szódás vízbe. A foszfor ugyanis a szódával teljesen ártalmatlan vegyületet alkot.

A lábon keletkezett hólyag gyógyítása.

Ha sokat járunk, sokszor keletkezik hólyag lábunkon. Ezt könnyű meggyógyítani, ha a lábunkat 3 rész glicerinnel és 1 rész árnikatinkturából álló folyadékkal bedörzsöljük. Jó a kámforbalzsammal vagy kámforszesszel való bedörzsölés is.

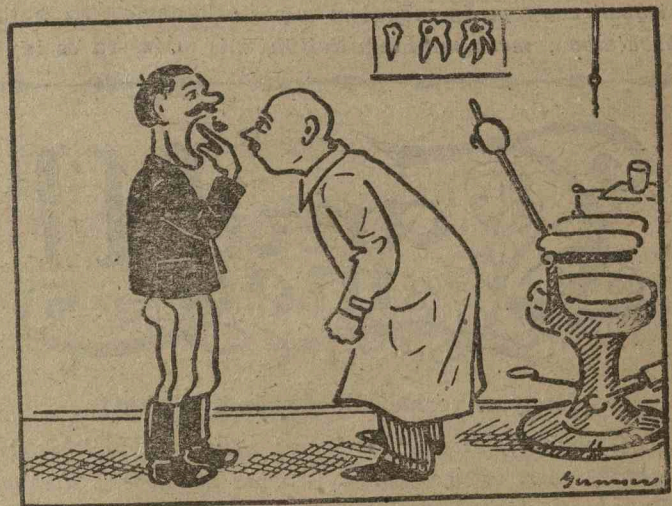
Lássuk el címkével az üvegeket!

Altaiban nagyon rossz szokás, hogy a háztartásban használatos üvegeket nem jelölik meg. Pedig nagyon egyszerű és könnyű dolog minden üvegre kis címkét ragasztani, hogy az üveg mit tartalmaz. Az üvegeknek címkével való ellátása nemcsak megkönnyíti a háztartási munkát, hanem gyakran elkerüljük, hogy életveszedelem származzék az üvegek elcseréléséből.

A gyaluforgács, mint trágyaszor.

A gyaluforgács elkorhadása után igen értékes trágyaszor. Ezt az elkorhadást érlelés útján érhetjük el, ez az eljárás azonban igen hosszadalmas. Ezért igen célszerű a gyaluforgácsot elégetni és a hamuját kiszórni. A fahamu tudvalevőleg igen sok foszfort, de különösen káliumot tartalmaz. Értékes trágyaszore ez a konyhakertnek, gyümölcsfáknak.

Jól sikerült műfog.

— Nagyon dühös vagyok, doktor ur. Ez a műfog, amit a tegnap tetszett betenni a számba, borzasztóan fáj...
— Na látja, mondtam magának, hogy olyan lesz, mint egy valódi fog...